

Կարդա՛ս Արքայան Գիրքերն ու բա-
րեպաշտական գիրքերը ան նոյն ոգիով
որով որ անոնք գրուեցան . այսինքն
կարգա՛ն անոնք ճշմարտութիւնը փնտա-
ւելու՝ կրթութեան՝ շնութեան ու քեզ
ճշմարիտ Վրիստոնէական կենաց ճամ-
բան բերելու համար : Կարդա՛ս Սուրբ
Գիրքը հաւատաքով : Խոնարհութիւնով
յարգութիւնով ու հլութիւնով, անխ-
կայ ներշնչող Սուրբ Հոգւոյն աղօթք
ընելով որ կարող ընէ քեզ անխկա՛յ
կենայտլ՝ սիրելու ու արժանաւորելու :

Լեւոնաբերին մէջ հրատարակուելու համար :
ԱՆԿՐՕՒՆ ՓԱՍՏԸ ԻՆՉ Է՝
«Լեւոնաբերին» ամսագրի հրատարակչին :
Գործ. խ. 16 :

1) Դարձեալ յիշեալ խախտման մասին :
Երբ Լեւոնաբերին ամսագրի լրագրող յայտնաբերուեց, որ անոր գործերն մէջ զանազան տեղեր, որոնք մի քանի միջոցով յիշեալ գործերէն ընթացքը չեն բերեր : Կրօնքի մէջ անտարբեր կամ անկրօն եղողները սա հետեւեալ թաւաբանական վկայութիւններուն թող աղէկ դիտողութիւն ընեն :

Յիսուսի աշակերտները՝ Սատթէոս, Յակոբոս և Յովհաննէս մասնաւորապէս անունովն յիշուած են : Բաժնիւն թուող 43 : Լեւոնաբերին թեան կարողութիւն ունենալը յիշուած է, Լեւոնաբերին, Սատթէոս, թուող 27, 2 : Եւրոպացի Յիսուսին խաչուելու ճիշդ օրովը և ժամովը յիշուած է : Բաժնիւն թուող 43, 67, 1 : Իր սքանչելի հրաշքները, ինչպէս են՝ հիւանդները բժշկել, բորոտները մաքրել, մեռելու ողջացուցիչ, (մասնաւորապէս Ղազարոսը) յիշուած են : Բաժնիւն թուող 107, 2 : Եւրոպացի թուող 104, 2 : Եւրոպացի թուող 13, 1 : Իր աշակերտաց մէկուն ձեռքով՝ Յիսուսի անունովը կատարուած հրաշքի բժշկութիւնը Ղազարոսի օրովը Ուսէին օրդուոյն վրայ, յիշուած է : Եւրոպացի թուող 14, 4 : Լեւոնաբերին թուող 44, 4 :

Հետեւեալ ալ Քրիստոսի մահուանը վրայով Սանհատրիմի դատաստանն է :
«Պատեքին իրիկունը անոնք (Սանհատրիմը) Յիսուսը խաչեցին : Քառասուն օր առաջ մոռնեալի մը ելաւ ու փողոցներուն մէջ աղաղակեց ըսելով, թէ Յիսուս մահուան պիտի մատնուի Իսրայէլը խախտեալով իր պարտաւորութիւնը : Եւ ինչպէս յիշուած է, որ անոր վրայօք բարի բան մը գիտէ, թող դառնալով իր վրայէն :

Եւրոպացի բարի վկայող մէկ մը չգտնուելուն համար՝ Ղազարոս կախեցին : Ուստի ըսաւ : Ինչպէս կրնայ հաշտուիլ մը բարի վկայութիւն ունենալ : Օրէնքը կ'ըսէ : «Սանհատրիմը վրայ մի գիտար, և անոր յանցանքը մի ծածկեր : Բայց Յիսուս թաղաւորական (Գաւիթ) ցեղէ մը ըլլալուն համար, բացառութիւն մը կը սեպուէր :

Բազմաթիւ կ'ըսէ թէ՝ Յիսուս հինգ աշակերտ ունէր : Սատթէոս (երբ), Եւրոպացի (անմեղութիւն), Եւրոպացի (ճիշդ), Պոնտ (իմ օրդիս), և թոստ (չնորհալովութեան ընծայ) : Եւրոպացի Սատթէոս մտաւ ու հարցուց թէ՝ Ինչպէս մահուան պիտի մատնուի, քանզի գրուած է, Ինչպէս պիտի գամ ու երկնամ լստուծոյ առջին : (Սատթէոս, Եւրոպացի) Եւրոպացի պատասխան տուին անոր ու ըսին : Պէտք է մեռնի, որովհետեւ գրուած է, Ինչպէս պիտի մեռնի, ու անունը կորուսի : (Սատթէոս, Եւրոպացի) :

«Եւրոպացի անունով» անոնց հարցուց թէ՝ Ինչո՞ւ համար պիտի մեռնուի, քանզի գրուած է, Ինչո՞ւ հարցունք : (Եւրոպացի, Եւրոպացի) Եւրոպացի պատասխան տուին, որովհետեւ գրուած է, Ինչո՞ւ հարցունք ընծիւղի մը պէս գերեզմանէ դուրս նետուեցար : (Եւրոպացի, Եւրոպացի) :

«Տես թիւ 127, 128 :

Եւրոպացի անունով մտաւ ու հարցուց թէ՝ Ինչո՞ւ պատճառաւ պիտի մեռնուի, քանզի գրուած է, Ինչո՞ւ հարցունք ընծիւղի մը պէս գերեզմանէ դուրս նետուեցար : (Եւրոպացի, Եւրոպացի) Եւրոպացի պատասխան տուին, որովհետեւ գրուած է, Ինչո՞ւ հարցունք ընծիւղի մը պէս գերեզմանէ դուրս նետուեցար : (Եւրոպացի, Եւրոպացի) :

Սատթէոս (Եւրոպացի) Եւրոպացի պատասխան տուին, որովհետեւ գրուած է, Ինչո՞ւ հարցունք ընծիւղի մը պէս գերեզմանէ դուրս նետուեցար : (Եւրոպացի, Եւրոպացի) :

Եւրոպացի պատասխան տուին, որովհետեւ գրուած է, Ինչո՞ւ հարցունք ընծիւղի մը պէս գերեզմանէ դուրս նետուեցար : (Եւրոպացի, Եւրոպացի) :

Եւրոպացի պատասխան տուին, որովհետեւ գրուած է, Ինչո՞ւ հարցունք ընծիւղի մը պէս գերեզմանէ դուրս նետուեցար : (Եւրոպացի, Եւրոպացի) :

Եւրոպացի պատասխան տուին, որովհետեւ գրուած է, Ինչո՞ւ հարցունք ընծիւղի մը պէս գերեզմանէ դուրս նետուեցար : (Եւրոպացի, Եւրոպացի) :

Եւրոպացի պատասխան տուին, որովհետեւ գրուած է, Ինչո՞ւ հարցունք ընծիւղի մը պէս գերեզմանէ դուրս նետուեցար : (Եւրոպացի, Եւրոպացի) :

Եւրոպացի պատասխան տուին, որովհետեւ գրուած է, Ինչո՞ւ հարցունք ընծիւղի մը պէս գերեզմանէ դուրս նետուեցար : (Եւրոպացի, Եւրոպացի) :

Եւրոպացի պատասխան տուին, որովհետեւ գրուած է, Ինչո՞ւ հարցունք ընծիւղի մը պէս գերեզմանէ դուրս նետուեցար : (Եւրոպացի, Եւրոպացի) :

Եւրոպացի պատասխան տուին, որովհետեւ գրուած է, Ինչո՞ւ հարցունք ընծիւղի մը պէս գերեզմանէ դուրս նետուեցար : (Եւրոպացի, Եւրոպացի) :

2. Ինչո՞ւ էր իր գործը : Գործ. խ. 24 :
3. Ինչո՞ւ էին ան փոքրիկ տաճարները : Պատ.՝ Հաւանականաբար Լեւոնաբերին տաճարին արծակէ օրինակները, որուն մէջ նաեւ չաստուածուհիին մէկ արծակի կար :

4. Եւրոպացի որո՞նք մէկտեղ ժողովեց : Գործ. խ. 25 :
5. Ինչո՞ւ էր յայտնաբերուի խախտումը : Գործ. խ. 25 :

6. Ինչո՞ւ հաւանական էր թէ անոնց ուղարկութիւնը պիտի քաշէր, ու ատուով իր նպատակը առաջ պիտի տանէր :

7. Ինչո՞ւ աստիճան տարածուած է ըսաւ Լեւոնաբերին : Գործ. խ. 26 :

8. Ինչո՞ւ վարդապետութիւն քարոզէր էր Պոնտի որ Գեմատրիոսի գրգռութիւն տուաւ : Գործ. խ. 26 :

9. Ինչո՞ւ յաջողութիւն ունեցեր էր Պոնտի աստիճան տարածուած մէջ : Գործ. խ. 19, 20 :

10. Ինչո՞ւ էր ան առաջին վտանգը, որ Գեմատրիոս իր արհեստակցներուն ցուցուց : Գործ. խ. 27 :

11. Ինչո՞ւ էր երկրորդը : Գործ. խ. 27 :

12. Ո՞ր հաւանական է թէ շատ դժուար արձագանք տեսնուի : Գործ. խ. 27 :

13. Եւրոպացի անունով ինչո՞ւ հետեւեցաւ : Գործ. խ. 28—34 :

ՀԱՄԱՐ ԽԴ

1. Ինչո՞ւ հաւանական էր ամբողջ : Գործ. խ. 35—39 :

2. Ինչո՞ւ վարդապետ քարոզէր անտեղապիկ : Գործ. խ. 40 :

3. Եւրոպացի յաջողութիւն արձագանք տեսնուի : Գործ. խ. 40 :

4. Ինչո՞ւ պատճառաւ կ'ընէին շատ անգամ ասիկայ : Գործ. խ. 40 :

5. Եւրոպացի հաւանականութեան ինչո՞ւ զէմ ելելու են Քրիստոսի գեղարարները : Գործ. խ. 40 :

6. Ինչո՞ւ ընկեր էր Գեմատրիոս, երբոր իր գործը Լեւոնաբերին պատճառովը ետ դարձուց : Գործ. խ. 40 :

7. Ինչո՞ւ էին ընկեր, իր եղած քաղաքին մէջ շատերը : Գործ. խ. 19 :

8. Երբոր գործն ու կրօնքը իրարու հակառակ կու գան, ինչո՞ւ համար առջինը տեղ տալու է միւսին : Գործ. խ. 19 :

9. Ինչո՞ւ է որ շատ անգամ բանը ասոր հակառակ կ'ըլլայ : Գործ. խ. 19 :

10. Քրիստոսի ծնունդի հաւանական գործ մը շարունակելու վրայով շատ անգամ ինչ պատճառաւ կը բերուի : Գործ. խ. 19 :

11. Եւրոպացի ինչո՞ւ օգուտ մը պիտի չենէին զատաստանին օրը : Գործ. խ. 19 :

12. Գործի մէջ Լեւոնաբերին ինչո՞ւ սկզբունքները մեղի առաջնորդ ըլլալուն : Գործ. խ. 19, 20, 30, 33, 34 :

12. Եւրոպացի խ. 31 :

ՏՂԵՑՈՅ ՀԵՄԵՐ

ՄՈՒԹԵՆ ԼՈՒՍԸ ԵԼԵԼԵԼ
«Թոմասը շատ մը մտաւորութիւն մէջ է», ըսաւ Միքայիլ տղայի մը :

«Մըտաւորութիւն մէջ» արդեօք մայրը անոր վրայ տալով բարեպաշտ պիտի ընէ : Պէտք է որ զարհուրի, անիկայ գեղարարի չմեռնի :

«Եւրոպացի թէ կրօնքը աղէկ է, ապրելու և թէ մեռնելու» :

«Թէ որ մենք հիմա բաւական երջանիկ ենք, ինչո՞ւ հարկ կայ երեսը կախած պտուղներուն, ու տակաւին չծերացած ինքզինքնիս կրօնքի վրայով անհանգիստ ընելուն» :

«Բաւական երջանիկ է, Միքայիլ, եւ չեմ կրնայի շատ աւելի երջանիկ ըլլալ : Ես շատ տագնապեալ եմ, ու ինչո՞ւ երբեք չեմ կրնայի ինչո՞ւ հարկ կայ երեսը կախած պտուղներուն, ու տակաւին չծերացած ինքզինքնիս կրօնքի վրայով անհանգիստ ընելուն» :

«Հաւատաւ որ չեմ կրնայի ըսել թէ ինչոր», ըսաւ իր ընկերը : Եւրոպացի կանկ առին, ու քարէ պատի մը վրայէն

ցախեցին, ու խօսակցութիւնն ինչպէս երբոր պատին անդիկ կողմի արտաւանցան :

«Թոմասը մըտաւորութիւն մէջ է : Սուրբ Հոգին աստիճան աշակերտութիւն ընկեր ու անոր ծածուկ մեղքերը իրեն ցուցուցեր էր, ու անիկայ անոնք անանկ պայծառ տեսեր էր, որուն պէս առաջ երբեք տեսած չէր : Եւրոպացի զգաց թէ ինք Լեւոնաբերին շատ հեռու էր ու վախճաւ Լեւոնաբերին : Իրեն անանկ եկաւ որ իրեւ թէ մեղք օր մը անտառի մէջ ճամբան կորսնցուցեր է : Տակաւիկայ եղաւ, ու դուրս ելելու ճամբան չէր կրնար գտնել : Եւրոպացի իրօք սիրտին վրայ մեծ տրամադրութիւն մը տիրած կ'ըզար : Եւրոպացի Քարոզիչը ապաշխարելու վրայով խօսեցաւ իրեն, ու իր մայրը Յիսուսի աղօթքը ընկեր վրայով ըսաւ իրեն, ու ինք աշխատեցաւ որ անոնց խրատին ետեւէն երթայ : Բայց անիկայ ոչ ըլլալ դուրս, ոչ ալ միտաւորութիւն : Հատանգամ դուրս կ'երթար ու արտին մէջէն կաղնի ծառի մը տակը նստած կը մըտաւորար :

«Պայի», ըսաւ անիկայ օր մը, «չէ՞ որ Լեւոնաբերին չ'ընէր ընկեր», ու «փնտրուելու» վրայով կը խօսէ : Ինչի կու գայ որ իրեւ թէ ես «չանք կ'ընեմ», ու «կը փնտրեմ» թողութիւն ու միտաւորութիւն գտնել, բայց չեմ կրնար» :

«Լեւոնաբերին չ'ընէր ընկեր, երբեք չ'ընէր օրտանց ու ընդմեջէն փնտրուելու» վրայով, «առանց գտնելու», կամ «չանք ընկեր» վրայով, առանց «ներս մտնելու», ըսաւ մայրը, «ու մենք Լեւոնաբերին չ'ընէին պատճառ չունէինք կարծելու որ թէ կանուխ և թէ ուշաժամ պարագաներու մէջ մեկուն ետեւէն միւսը չ'ընէր : Եւրոպացի կրնայ խորհիլ, անանկ կարծել թէ Լեւոնաբերին այնչափ կամք չունի մեղք ընդունելու ու մեղք երջանիկ ընելու, որչափ որ մենք ունենք իրեն երթալու» :

«Հատ աղէկ, մայր» — Թոմասը կանկ առաւ : չէր գիտար թէ իր վիճակը ինչոր ստորագրէր :

«Ինչո՞ւ ինչի բոլոր յոգնած ու բեռնաւորածներ, և ես ձեզ պիտի հանգչեցնեմ» : Տէրը կ'ընէ աս հրաւերը, ըսաւ մայրը :

«Բայց կրնայ ըլլալ որ ան խօսքը չ'ընէ համար չէ», պատասխան տուաւ տղան :

«Տէրը նորէն կ'ըսէ, «Ես» ինչի կու գայ, բնաւ դուրս պիտի չ'անեմ» : Եւրոպացի քեզի է, զակաւս : չեմ կրնար Տէրը իր խօսքովը բռնել : Փորձէ հիմա անիկայ, ու նայ թէ իր խօսքէն ետ կը դառնայ» :

Տէրը իր խօսքովը բռնել — աս խօսքը աղբից Թոմասին միտքին չ'ընկեր ըլլալ որ Տէրը իր խօսքովը բռնէ : Ինք կրնար հօրը կամ մօրը ապաւինելով խօսքերին բռնել, պէտք չ'է որ անանկալ Լեւոնաբերին խօսքը բռնէ անոր ապաւինելով : Թոմասը նոյն իր վարի ծառին քով գնաց, ու ծընկանը վրայ դալով մէկ կարծ աղօթք մը ըրաւ, ասոր պէս խօսքերով : «Ո՛վ Տէր, միտաւորութեան կարօտ եմ, կ'ուզեմ որ քեզ սիրեմ, կ'ուզեմ որ բարի ըլլամ» : Ես իր առաւելան աղօթքը : Կէսօրին զարթոնանքի գալէն ետքը, նորէն գընաց ու նոյն աղօթքն ըրաւ : Եւրոպացի չ'ընէր իր ճաշը կերաւ, ու նորէն զարթոնանք ըրաւ : Եւրոպացի չ'ընէր իր ճաշը թէ իր աղօթքին պատասխանը տրուած էր : Գարաւ տունէն ետքը վար գնաց ինչ կաղնիի ծառին տակ, ու կրկին նոյն աղօթքն ըրաւ : Հետեւեալ օրն ալ գրեթէ նոյն պէս էր բանը, միայն թէ Թոմաս սիրտը կտրած ըլլալուն տեղը առջինէն աւելի ջերմեան դուրս ելելու աղօթք ըրաւ : Եւրոպացի կ'երեւէր որ իրեւ թէ անիկայ Լեւոնաբերին իրօք իր խօսքովը բռնած է : Ինք չէր ուզեր ետ երթալ, հապա զէպ' ի յառաջ :

«Միտաւորութիւն մէջ է», ըսաւ Միքայիլ տղայի մը :

«Մըտաւորութիւն մէջ» արդեօք մայրը անոր վրայ տալով բարեպաշտ պիտի ընէ : Պէտք է որ զարհուրի, անիկայ գեղարարի չմեռնի :

«Եւրոպացի թէ կրօնքը աղէկ է, ապրելու և թէ մեռնելու» :

«Թէ որ մենք հիմա բաւական երջանիկ ենք, ինչո՞ւ հարկ կայ երեսը կախած պտուղներուն, ու տակաւին չծերացած ինքզինքնիս կրօնքի վրայով անհանգիստ ընելուն» :

«Բաւական երջանիկ է, Միքայիլ, եւ չեմ կրնայի շատ աւելի երջանիկ ըլլալ : Ես շատ տագնապեալ եմ, ու ինչո՞ւ երբեք չեմ կրնայի ինչո՞ւ հարկ կայ երեսը կախած պտուղներուն, ու տակաւին չծերացած ինքզինքնիս կրօնքի վրայով անհանգիստ ընելուն» :

«Հաւատաւ որ չեմ կրնայի ըսել թէ ինչոր», ըսաւ իր ընկերը : Եւրոպացի կանկ առին, ու քարէ պատի մը վրայէն

ցախեցին, ու խօսակցութիւնն ինչպէս երբոր պատին անդիկ կողմի արտաւանցան :

«Թոմասը մըտաւորութիւն մէջ է : Սուրբ Հոգին աստիճան աշակերտութիւն ընկեր ու անոր ծածուկ մեղքերը իրեն ցուցուցեր էր, ու անիկայ անոնք անանկ պայծառ տեսեր էր, որուն պէս առաջ երբեք տեսած չէր : Եւրոպացի զգաց թէ ինք Լեւոնաբերին շատ հեռու էր ու վախճաւ Լեւոնաբերին : Իրեն անանկ եկաւ որ իրեւ թէ մեղք օր մը անտառի մէջ ճամբան կորսնցուցեր է : Տակաւիկայ եղաւ, ու դուրս ելելու ճամբան չէր կրնար գտնել : Եւրոպացի իրօք սիրտին վրայ մեծ տրամադրութիւն մը տիրած կ'ըզար : Եւրոպացի Քարոզիչը ապաշխարելու վրայով խօսեցաւ իրեն, ու իր մայրը Յիսուսի աղօթքը ընկեր վրայով ըսաւ իրեն, ու ինք աշխատեցաւ որ անոնց խրատին ետեւէն երթայ : Բայց անիկայ ոչ ըլլալ դուրս, ոչ ալ միտաւորութիւն : Հատանգամ դուրս կ'երթար ու արտին մէջէն կաղնի ծառի մը տակը նստած կը մըտաւորար :

«Պայի», ըսաւ անիկայ օր մը, «չէ՞ որ Լեւոնաբերին չ'ընէր ընկեր», ու «փնտրուելու» վրայով կը խօսէ : Ինչի կու գայ որ իրեւ թէ ես «չանք կ'ընեմ», ու «կը փնտրեմ» թողութիւն ու միտաւորութիւն գտնել, բայց չեմ կրնար» :

